

KRAJ - Bezpieczna praca opryskiwaczem ciągnikowym

Napisano dnia: 2025-03-12 07:56:40

(Inf. zewn.). **Opryski środkami chemicznymi w wielu gospodarstwach rolnych to codzienność, a zatem nietrudno o rutynę, a tym samym o pomyłkę. Tu zaś nie może być mowy o drodze na skróty. Błąd może kosztować życie.**

Zawsze czytaj instrukcję

Dlatego tak ważne jest, aby prac przy pomocy opryskiwacza ciągnikowego dokonywała jedynie osoba posiadająca odpowiednie uprawnienia. Dotyczy to zarówno uprawnień do wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin, jak i do kierowania ciągnikiem rolniczym. Osoba obsługująca opryskiwacz powinna mieć też wiedzę na temat stosowanych środków, znać instrukcję ich stosowania i instrukcję obsługi opryskiwacza ciągnikowego.

Dobierz odpowiednią odzież

Jednym z podstawowych wymogów pracy z zastosowaniem opryskiwacza jest dobór odpowiedniej odzieży roboczej i ochronnej oraz środków ochrony osobistej (kombinezon, nakrycie głowy, gumowe buty, rękawice, maska lub półmaska), których rodzaj jest uzależniony od toksyczności stosowanego preparatu).

Gdy masz wątpliwości

Wybierając środki ochrony osobistej, powinniśmy kierować się zaleceniami podanymi w instrukcji (etykiecie) danego środka chemicznego, a w przypadku wątpliwości – należy wystąpić do dystrybutora o wydanie karty jego charakterystyki.

Kontroluj na bieżąco

Sprzęt ochrony osobistej ulega zużyciu, dlatego należy na bieżąco kontrolować jego stan, wymieniać go i pamiętać, by zawsze mieć zapasowy komplet odzieży ochronnej. Po zakończeniu zabiegu należy odzież tę niezwłocznie zdjąć i wyprać z użyciem środków piorących, przy czym nie należy jej prac z innymi ubraniami.

Agregowanie z ciągnikiem

Bezpieczna obsługa opryskiwacza oraz jego agregowanie z ciągnikiem i przejazd transportowy to kolejne z ważnych czynności podczas pracy z użyciem środków chemicznych. Przed przystąpieniem do eksploatacji należy zapoznać się m.in. z instrukcją bezpiecznej obsługi opryskiwacza (w tym jego konserwacji i regulacji), a na tylnej ścianie opryskiwacza umieścić trójkątną tablicę wyróżniającą pojazd wolno poruszający się oraz tablicę z lampami zespolonymi i światłami odblaskowymi.

Co najmniej 20 m od studni

Przygotowując ciecz użytkową, należy pamiętać, że należy czynić to w odległości nie mniejszej niż 20 m od studni, ujęć wody oraz zbiorników i cieków wodnych. Dozwolone jest jedynie stosowanie dedykowanych do tego, oznakowanych naczyń, a w pobliżu nie mogą znajdować się osoby postronne

i zwierzęta. Koniecznie należy unikać rozpryskiwania i rozlewania preparatu podczas jego wrzucania czy wlewania do zbiornika opryskiwacza. Preparaty pyliste najlepiej jest wstępnie rozcieńczyć małą ilością wody. Jeśli jest to możliwe, należy przygotować tyle cieczy w zbiorniku opryskiwacza, ile jest jej rzeczywiście potrzeba. Opakowanie powinno się przepłukać trzykrotnie wodą, a popłuczyny wlać do zbiornika opryskiwacza z cieczą użytkową. W przypadku niewykorzystania całości preparatu, należy opakowanie szczelnie zamknąć i zabezpieczyć.

Wykonywanie oprysków

Zabiegów należy dokonywać w ciągniku z kabiną, co w naturalny sposób ograniczy ryzyko kontaktu z rozpylanym środkiem. Nie zwalnia to z ubrania kombinezonu, nakrycia głowy, rękawic i odpowiednich butów. Dodatkowo przed przystąpieniem do pracy trzeba zapoznać się z etykietą produktu, aby upewnić się, czy wymagane są dodatkowe środki ochrony osobistej (fartuch, maska i okulary). Konieczne jest też, by w kabinie ciągnika znajdowało się dodatkowe opakowanie jednorazowych rękawic, które będzie można użyć podczas drobnej naprawy lub konieczności zmiany ustawień opryskiwacza. Zużyte rękawice należy włożyć do plastikowego worka. Zabiegi wolno wykonywać jedynie sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym (badanie techniczne w stacji kontroli opryskiwaczy jest ważne trzy lata), przy bezwietrznej pogodzie (prędkość wiatru nie może przekraczać 4 m/s) oraz – jeśli to możliwe – w godzinach porannych i wieczornych. Zabieg należy odnotować w ewidencji zabiegów ochrony roślin i przechowywać dokumentację przez co najmniej trzy lata.

Mycie opryskiwacza

Resztki cieczy użytkowej należy zużyć na polu, na którym wykonywano zabieg. Po jego zakończeniu, trzeba przepłukać układ przewodów i belkę polową opryskiwacza, a popłuczyny zużyć na polu nieużytkowanym rolniczo.

Tego robić nie wolno

Podczas wykonywania tej pracy nie wolno jeść, pić, palić tytoniu i korzystać z toalety. Miejsce spożywania posiłków, picia napojów i palenia papierosów powinno być usytuowane od strony nawietrznej i znajdować się w odległości minimum 50 m od terenu, na którym wykonywano zabieg. Zanim przystąpi się do tych czynności, należy zdjąć odzież ochronną, umyć ręce i twarz czystą wodą z mydłem oraz przepłukać usta wodą pitną.

Tuż po zakończeniu pracy

Przed zdjęciem rękawic należy umyć je wodą. Ponadto po każdym dniu pracy trzeba umyć wodą buty, daszki i okulary ochronne, a ochrony górnych dróg oddechowych konserwować zgodnie z instrukcją użytkowania, przy czym wielokrotne stosowanie maski jednorazowego użytku jest zakazane. Kombinezon wielokrotnego użytku należy po każdym dniu pracy wyprać oddzielnie. Przechowywanie środków ochrony indywidualnej – oddzielnie używane i zapasowe – dozwolone jest jedynie w miejscu czystym.

Żelazne zasady

Zakazane jest wykonywanie prac ze środkami ochrony roślin kobietom w ciąży, dzieciom i młodzieży przed ukończeniem 18 roku życia, a także picie alkoholu przed, podczas i po zakończeniu pracy (dzień przed i dzień po), przedmuchiwanie ustami dysz, węży i innych elementów roboczych opryskiwacza, czyszczenie sprzętu po zabiegu w odległości mniejszej niż 30 m od ujęć studni, ujęć wody pitnej oraz zbiorników i cieków wodnych. Nie wolno też kontynuować pracy po oblaniu się środkiem ochrony roślin, pozostawiać środka ochrony roślin w opryskiwaczu po zakończeniu pracy, przewozić ludzi, zwierząt i środków spożywczych w ciągniku podczas wykonywania oprysku oraz

pracować w uszkodzonych środkach ochrony indywidualnej.

Chorujesz? Najpierw się skonsultuj

Osoby, które cierpią na jakiegokolwiek schorzenia, powinny przed przystąpieniem do wykonywania zabiegu z użyciem środków chemicznych zasięgnąć opinii lekarza, by upewnić się czy mogą wykonywać one tego typu prace.

Damian Bartkowski

starszy specjalista

Placówka Terenowa KRUS

w Bystrzycy Kłodzkiej